

Příklad 4– křivkové integrály

Najděte délku logaritmické spirály, která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = e^{-4\varphi} \cos 3\varphi, \quad y = e^{-4\varphi} \sin 3\varphi, \quad \varphi \in (0, \infty).$$

$\left[\frac{5}{4} \right]$

Najděte délku křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = \frac{t}{1+t^2}, \quad y = \frac{1}{1+t^2}, \quad t \in \mathbb{R}.$$

$\left[\pi \right]$

Najděte délku křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = \cos \varphi \sin \varphi, \quad y = \sin^2 \varphi, \quad 0 \leq \varphi \leq \pi.$$

$\left[\pi \right]$

Najděte délku křivky \mathcal{C} , která je dána vztahy

$$x^2 + y^2 = 2y, \quad y \leq x.$$

$\left[\frac{1}{2} \pi \right]$

Najděte délku křivky \mathcal{C} , která je dána rovnicemi

$$x^2 + y^2 + z^2 = 6, \quad y + z = 2.$$

$\left[4\pi \right]$

Najděte délku křivky \mathcal{C} , která je dána rovnicemi

$$x^2 + y^2 + z^2 = 25, \quad x + 2y = 5.$$

$\left[4\sqrt{5} \pi \right]$

Najděte délku křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = t - \sin t, \quad y = 1 - \cos t, \quad 0 \leq t \leq 4\pi, \quad (\text{Návod: Platí } 1 - \cos t = 2 \sin^2 \frac{t}{2}).$$

$\left[16 \right]$

Najděte hmotnost křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = t \cos t, \quad y = t \sin t, \quad z = t, \quad 0 \leq t \leq \pi,$$

jestliže je její lineární hustota $\rho(x, y, z) = \sqrt{x^2 + y^2}$. $\left[\frac{1}{3} ((2 + \pi)\sqrt{2 + \pi} - 2\sqrt{2}) \right]$

Najděte hmotnost křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = e^{-t} \cos t, \quad y = e^{-t} \sin t, \quad z = e^{-t}, \quad 0 < t < \infty,$$

jestliže je její lineární hustota $\rho(x, y, z) = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$. $\left[\sqrt{\frac{3}{2}} \right]$

Najděte hmotnost křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = \cos t + t \sin t, \quad y = \sin t - t \cos t, \quad z = t, \quad 0 \leq t \leq 1,$$

jestliže je její lineární hustota $\rho(x, y, z) = z$. $\left[\frac{1}{3} (2\sqrt{2} - 1) \right]$

Najděte hmotnost křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = t - \sin t, \quad y = 1 - \cos t, \quad 0 \leq t \leq 2\pi,$$

jestliže je její lineární hustota $\rho(x, y) = \sqrt{y}$. $\left[2\sqrt{2} \pi \right]$

Najděte souřadnici z_T těžiště homogenní křivky \mathcal{C} , která je dána rovnicemi

$$2x^2 + z^2 = 2, \quad y = x, \quad z \geq 0,$$

jestliže víte, že její délka je $\sqrt{2} \pi$. $\left[z_T = \frac{2\sqrt{2}}{\pi} \right]$

Najděte souřadnici x_T těžiště homogenní křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = \cos t, \quad y = \sin t, \quad z = 1 - \ln \cos t, \quad 0 \leq t \leq \frac{1}{3} \pi,$$

jestliže víte, že její délka je $\ln(2 + \sqrt{3})$. $\left[x_T = \frac{\pi}{3 \ln(2 + \sqrt{3})} \right]$

Najděte souřadnici y_T těžiště homogenní křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = \cos t, \quad y = \sin t, \quad z = 1 - \ln \cos t, \quad 0 \leq t \leq \frac{1}{3} \pi,$$

jestliže víte, že její délka je $\ln(2 + \sqrt{3})$. $\left[y_T = \frac{\ln 2}{\ln(2 + \sqrt{3})} \right]$

Najděte souřadnici y_T těžiště homogenní křivky \mathcal{C} , která je dána vztahy

$$x^2 + y^2 = 4x, \quad y \leq x,$$

jestliže víte, že její délka je 3π . $\left[y_T = -\frac{4}{3\pi} \right]$

Najděte souřadnici x_T těžiště homogenní křivky \mathcal{C} , která je dána vztahy

$$x^2 + y^2 = 4x, \quad x \leq y,$$

jestliže víte, že její délka je π . $\left[x_T = \frac{2\pi-4}{\pi} \right]$

Najděte souřadnici x_T těžiště homogenní křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = \cos t + t \sin t, \quad y = \sin t - t \cos t, \quad z = t^2, \quad 0 \leq t \leq 2\pi,$$

jestliže víte, že její délka je $2\sqrt{5}\pi^2$. $\left[x_T = -2 \right]$

Najděte souřadnici y_T těžiště homogenní křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = \cos t + t \sin t, \quad y = \sin t - t \cos t, \quad z = t^2, \quad 0 \leq t \leq 2\pi,$$

jestliže víte, že její délka je $2\sqrt{5}\pi^2$. $\left[y_T = -\frac{3}{\pi} \right]$

Najděte souřadnici x_T těžiště homogenní křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = e^{-t} \cos t, \quad y = e^{-t} \sin t, \quad z = e^{-t}, \quad 0 < t < \infty,$$

jestliže víte, že její délka je $\sqrt{3}$. $\left[x_T = \frac{2}{5} \right]$

Najděte souřadnici y_T těžiště homogenní křivky \mathcal{C} , která je dána parametrickými rovnicemi

$$x = e^{-t} \cos t, \quad y = e^{-t} \sin t, \quad z = e^{-t}, \quad 0 < t < \infty,$$

jestliže víte, že její délka je $\sqrt{3}$. $\left[y_T = -\frac{1}{5} \right]$

Najděte souřadnici x_T těžiště homogenní křivky $\mathcal{C} \subset \mathbb{R}^2$, která hranice oblasti

$$0 \leq y \leq x, \quad x^2 + y^2 \leq 4,$$

jestliže víte, že její délka je $4 + \frac{1}{2}\pi$. $\left[x_T = \frac{4+6\sqrt{2}}{8+\pi} \right]$

Najděte souřadnici y_T těžiště homogenní křivky $\mathcal{C} \subset \mathbb{R}^2$, která hranice oblasti

$$0 \leq y \leq x, \quad x^2 + y^2 \leq 4,$$

jestliže víte, že její délka je $4 + \frac{1}{2}\pi$. $\left[y_T = \frac{8+2\sqrt{2}}{8+\pi} \right]$

Najděte moment setrvačnosti vzhledem k ose z úsečky \mathcal{C} z bodu $A = [-1, 0, -2]$ do bodu $B = [1, 1, 0]$, jejíž hustota je rovna jedné, tj. integrál

$$J_z = \int_{\mathcal{C}} (x^2 + y^2) ds.$$

$\left[2 \right]$

Najděte moment setrvačnosti vzhledem k ose z křivky \mathcal{C} , která je dána rovnicemi

$$x = \cos t + t \sin t, \quad y = \sin t - t \cos t, \quad z = 4, \quad 0 \leq t \leq 2\pi,$$

jejíž hustota je rovna jedné, tj. integrál

$$J_z = \int_{\mathcal{C}} (x^2 + y^2) \, ds.$$

$$\left[2\pi^2(1 + 2\pi^2) \right]$$

Najděte moment setrvačnosti vzhledem k ose z křivky \mathcal{C} , která je dána rovnicemi

$$x = \sin t \cos t, \quad y = \sin^2 t, \quad z = t, \quad 0 \leq t \leq \pi,$$

jejíž hustota je rovna jedné, tj. integrál

$$J_z = \int_{\mathcal{C}} (x^2 + y^2) \, ds.$$

$$\left[\frac{\pi}{\sqrt{2}} \right]$$

Najděte moment setrvačnosti vzhledem k ose z křivky \mathcal{C} , která je dána jako průnik hranice množiny

$$x + y \geq 0, \quad x - y \geq 0, \quad x^2 + y^2 \leq 1$$

s rovinou $z = 0$ a jejíž hustota je rovna jedné, tj. integrál

$$J_z = \int_{\mathcal{C}} (x^2 + y^2) \, ds.$$

$$\left[\frac{1}{6}(4 + 3\pi) \right]$$

Najděte křivkový integrál

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{ds}{\sqrt{y}},$$

kde \mathcal{C} je úsečka z bodu $A = [0, 4]$ do bodu $B = [3, 0]$.

$$\left[\frac{5}{2} \right]$$

Najděte křivkový integrál

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{ds}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}},$$

kde \mathcal{C} je křivka daná parametrickými rovnicemi

$$x = t \sin t + \cos t, \quad y = t \cos t - \sin t, \quad z = 2, \quad 0 \leq t \leq 2.$$

$$\left[3 - \sqrt{5} \right]$$

Najděte křivkový integrál

$$\int_{\mathcal{C}} (x + y)e^{x+y+z} \, ds,$$

kde \mathcal{C} je úsečka z bodu $A = [1, 2, -3]$ do bodu $B = [3, 1, -1]$.

$$\left[\frac{1}{3}(11e^3 - 8) \right]$$

Najděte křivkový integrál $\oint_{\mathcal{C}} (x \, dy - y \, dx)$, kde \mathcal{C} je kladně orientovaná hranice elipsy $x^2 + 4y^2 \leq 4$. [4π]

Najděte křivkový integrál $\int_{\mathcal{C}} (y \, dx - x \, dy)$, kde \mathcal{C} je křivka daná parametrickými rovnicemi

$$x = t - \sin t, \quad y = 1 - \cos t, \quad 0 \leq t \leq 2\pi,$$

která je orientovaná ve směru rostoucího parametru. [6π]

Najděte křivkový integrál $\oint_{\mathcal{C}} ((x - y) \, dx + (x + y) \, dy)$, kde \mathcal{C} je kladně orientovaná hranice oblasti $\Omega \subset \mathbb{R}^2$, která je dána nerovnostmi

$$x + y \geq 0, \quad x - y \geq 0, \quad x^2 + y^2 \leq 1.$$

[$\frac{1}{2}\pi$]

Najděte křivkový integrál $\int_{\mathcal{C}} (y \, dx + x \, dy + z \, dz)$, kde \mathcal{C} je křivka daná parametrickými rovnicemi

$$x = e^{-\varphi} \cos \varphi, \quad y = e^{-\varphi} \sin \varphi, \quad z = \varphi e^{-\varphi}, \quad \varphi \in (0, \infty),$$

kterou probíháme ve směru rostoucího parametru φ . [0]

Najděte křivkový integrál $\int_{\mathcal{C}} (y \, dx + x \, dz)$, kde \mathcal{C} je křivka daná parametrickými rovnicemi

$$x = t + \cos t, \quad y = \cos t, \quad z = t, \quad t \in \langle 0, 2\pi \rangle,$$

kterou probíháme ve směru rostoucího parametru t . [2π²]

Najděte křivkový integrál $\int_{\mathcal{C}} (z \, dx - y \, dz)$, kde \mathcal{C} je křivka daná vztahy

$$x^2 + y^2 = z^2, \quad x^2 + y^2 = 2x, \quad z \geq 0$$

a orientovaná tak, že její tečný vektor má v bodě $[2, 0, 2]$ kladnou druhou složku. [$\frac{8}{3}$]

Najděte křivkový integrál $\int_{\mathcal{C}} (x \, dx + z \, dy - 2y \, dz)$, kde \mathcal{C} je křivka daná rovnicemi

$$x^2 + y^2 + z^2 = 1, \quad x^2 + y^2 = y,$$

která leží v prvním oktantu, tj. $x, y, z \geq 0$, a začíná v bodě $[0, 0, 1]$. [2]

Najděte křivkový integrál $\int_{\mathcal{C}}(y \, dx - x \, dy + z \, dz)$, kde \mathcal{C} je křivka definovaná rovnicemi

$$x^2 + y^2 = 1, \quad x + z = 2,$$

která je orientována tak, že první složka vektoru její tečny je v bodě $[0, 1, 2]$ kladná. $\left[\pi\right]$

Najděte křivkový integrál

$$\int_{\mathcal{C}} \left(\frac{dx}{z-y} + \frac{dy}{x-z} + \frac{dz}{y-x} \right),$$

kde \mathcal{C} je úsečka z bodu $A = [1, -5, 4]$ do bodu $B = [-1, -2, 5]$. $\left[\ln \frac{7}{2} - \frac{6}{5} \ln 3\right]$

Najděte křivkový integrál

$$\oint_{\mathcal{C}} (z \, dx + x \, dy + y \, dz),$$

kde \mathcal{C} je trojúhelník s vrcholy $A = [1, 0, 0]$, $B = [0, 2, 0]$ a $C = [0, 0, 3]$, který probíháme ve směru $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow A$. $\left[\frac{11}{2}\right]$

Nechť jsou \mathbf{e}_1 , \mathbf{e}_2 , resp. \mathbf{e}_3 jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = z\mathbf{e}_1 + x\mathbf{e}_2 + y\mathbf{e}_3$ po úsečce s počátečním bodem $A = [-1, 0, 1]$ a koncovým bodem $B = [3, 1, -1]$. $\left[0\right]$

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = xz\mathbf{i} - y\mathbf{k}$ po křivce dané parametrickými rovnicemi

$$\mathbf{x}(t) = 2\mathbf{i} + e^t\mathbf{j} + t^2\mathbf{k}, \quad 0 \leq t \leq 1,$$

která je orientovaná ve směru rostoucího parametru t . $\left[-2\right]$

Nechť jsou \mathbf{e}_1 , \mathbf{e}_2 , resp. \mathbf{e}_3 jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = yz\mathbf{e}_1 - xz\mathbf{e}_2 + (x^2 + y^2)\mathbf{e}_3$ po křivce \mathcal{C} dané parametrickými rovnicemi

$$\mathbf{x}(t) = t \cos t \mathbf{e}_1 + t \sin t \mathbf{e}_2 + t^2 \mathbf{e}_3, \quad 0 \leq t \leq \pi,$$

která je orientovaná ve směru rostoucího parametru. $\left[\frac{1}{10} \pi^4 (5 - 2\pi)\right]$

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = z\mathbf{i} + x\mathbf{j} + 2y\mathbf{k}$ po křivce dané parametrickými rovnicemi

$$x = \ln t, \quad y = t, \quad z = \frac{1}{t}, \quad 1 \leq t \leq 2,$$

která je orientovaná ve směru rostoucího parametru t . $\left[-\frac{1}{2}\right]$

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = z\mathbf{i} + y\mathbf{k}$ po křivce dané parametrickými rovnicemi

$$x = \cos t, \quad y = t - \sin t, \quad z = t, \quad 0 \leq t \leq 2\pi,$$

která je orientovaná ve směru rostoucího parametru t . $\left[2\pi(\pi + 1)\right]$

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = y\mathbf{i} - x\mathbf{j} + (x + y)\mathbf{k}$ po křivce dané parametrickými rovnicemi

$$x = t + \cos t, \quad y = t + \sin t, \quad z = \frac{1}{2}t^2, \quad 0 \leq t \leq \pi,$$

která je orientovaná ve směru rostoucího parametru t . $\left[\frac{1}{3}\pi(2\pi^2 - 3)\right]$

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = (y + z)\mathbf{i} - (x + z)\mathbf{j}$ po křivce \mathcal{C} dané parametrickými rovnicemi

$$\mathbf{x}(t) = e^{-t} \cos t \mathbf{i} + e^{-t} \sin t \mathbf{j} + e^{-t} \mathbf{k}, \quad 0 \leq t < \infty,$$

která je orientovaná ve směru rostoucího parametru. $\left[\frac{3}{10}\right]$

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = y\mathbf{i} + x\mathbf{j} + z\mathbf{k}$ po křivce dané rovnicemi

$$x^2 + 2y^2 + 3z^2 = 3, \quad x = y,$$

která začíná v bodě $A = [1, 1, 0]$ a končí v bodě $B = [0, 0, 1]$ a která leží v prvním oktantu, tj. $x, y, z \geq 0$. $\left[-\frac{1}{2}\right]$

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = y\mathbf{i} - x\mathbf{j} + z\mathbf{k}$ po křivce dané rovnicemi

$$x^2 + y^2 = 1, \quad xy = z,$$

která začíná v bodě $A = [1, 0, 0]$ a končí v bodě $B = [0, 1, 0]$ a která leží v prvním oktantu, tj. $x, y, z \geq 0$. $\left[-\frac{1}{2}\pi\right]$

Nechť jsou \mathbf{e}_1 , \mathbf{e}_2 , resp. \mathbf{e}_3 jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = -y\mathbf{e}_1 + x\mathbf{e}_2 + z\mathbf{e}_3$ po křivce \mathcal{C} , která je dána vztahy

$$x^2 + y^2 = 1, \quad x^2 - y^2 = z, \quad x, y \geq 0,$$

od bodu $A = [1, 0, 1]$ do bodu $B = [0, 1, -1]$. $\left[\frac{1}{2}\pi\right]$

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = z\mathbf{i} + y\mathbf{k}$ po křivce dané rovnicemi

$$x^2 + 4y^2 = 4, \quad z = xy,$$

která je orientovaná tak, že tečný vektor má v bodě $A = [0, 1, 0]$ zápornou první složku. [0]

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = y\mathbf{i} - z\mathbf{j} + y\mathbf{k}$ po křivce dané rovnicemi

$$x^2 + y^2 + z^2 = 25, \quad x + 2y = 0,$$

která je orientovaná tak, že tečný vektor má v bodě $A = [0, 0, 5]$ kladnou první složku. [-10\sqrt{5}\pi]

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = (2x - y - z)\mathbf{i} + (2y - x - z)\mathbf{j} + (2z - x - y)\mathbf{k}$ po obvodu trojúhelníka v vrcholy $A = [1, 0, 0]$, $B = [0, 2, 0]$ a $C = [0, 0, 3]$, který probíhá ve směru $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow A$. [0]

Nechť jsou \mathbf{i} , \mathbf{j} , resp. \mathbf{k} jednotkové vektory ve směru osy x , y , resp. z . Najděte práci silového pole $\mathbf{f} = ye^z\mathbf{i} + ze^x\mathbf{j} + xe^y\mathbf{k}$ po úsečce s počátečním bodem $A = [-1, 2, 1]$ a koncovým bodem $B = [2, 3, -1]$. [2e^3 - \frac{73}{9}e^2 + \frac{15}{4}e - \frac{209}{36}e^{-1}]

Ukažte, že křivkový integrál

$$\int_C (x(3x + 2y) dx + (x^2 - 2y + 3z) dy + (3y - 2z + 1) dz)$$

nezávisí na integrační cestě a spočítejte jej po křivce \mathcal{C} , která začíná v bodě $A = [1, 1, 1]$ a končí v bodě $B = [-1, 2, 0]$. [-7]

Ukažte, že křivkový integrál

$$\int_C ((2x + y - z)(y + z) dx + (x + 2y + z)(x - z) dy + (x - y - 2z)(x + y) dz)$$

nezávisí na integrační cestě a spočítejte jej po křivce \mathcal{C} , která začíná v bodě $A = [1, 2, 3]$ a končí v bodě $B = [3, 1, 2]$. [42]

Ukažte, že křivkový integrál

$$\int_C ((\sin y - z \sin x) dx + (\sin z + x \cos y) dy + (\cos x + y \cos z) dz)$$

nezávisí na integrační cestě a spočítejte jej po křivce \mathcal{C} , která začíná v bodě $A = [0, \pi, 0]$ a končí v bodě $B = [\pi, 0, \pi]$. [-\pi]

V oblasti $y^2 > z$ najděte potenciál vektorového pole

$$\mathbf{f}(x, y, z) = \left(2x + yz, xz + \frac{2y}{\sqrt{y^2 - z}}, xy - \frac{1}{\sqrt{y^2 - z}} \right)$$

a pomocí toho spočítejte práci pole \mathbf{f} po křivce \mathcal{C} , která začíná v bodě $A = [2, 1, 0]$, končí v bodě $B = [1, 3, 5]$ a leží v oblasti $y^2 > z$. $\left[U = x^2 + xyz + 2\sqrt{y^2 - z}; 14 \right]$

V prvním oktantu, tj. pro $x, y, z > 0$, najděte potenciál vektorového pole

$$\mathbf{f}(x, y, z) = \left(\frac{y + x \ln z}{x}, \frac{z + y \ln x}{y}, \frac{x + z \ln y}{z} \right)$$

a pomocí toho spočítejte práci pole \mathbf{f} po křivce \mathcal{C} , která leží v prvním oktantu, začíná v bodě $A = [1, 2, 1]$ a končí v bodě $B = [4, 1, 2]$. $\left[U = x \ln z + y \ln x + z \ln y; 5 \ln 2 \right]$

Najděte potenciál vektorového pole

$$\mathbf{f}(x, y, z) = \left(\frac{x}{(x^2 + y^2 + z^2)^{3/2}}, \frac{y}{(x^2 + y^2 + z^2)^{3/2}}, \frac{z}{(x^2 + y^2 + z^2)^{3/2}} \right)$$

a pomocí toho spočítejte práci pole \mathbf{f} po křivce \mathcal{C} , která začíná v bodě $A = [2, -1, 2]$, končí v bodě $B = [4, 0, -3]$ a neprochází počátkem souřadnic. $\left[U = -\frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}; \frac{2}{15} \right]$
